

Zeszyty Naukowe Wydziału Ekonomii i Finansów
Uniwersytetu Technologiczno-Humanistycznego
im. Kazimierza Pułaskiego w Radomiu
Studia Ekonomiczne, Prawne i Administracyjne
Zeszyt 3 (2022)
DOI <https://doi.org/10.24136/sepia.2022.011>

Zuzanna Węgrzecka¹, Krzysztof Falkiewicz²

MIGRACJE ZAGRANICZNE W POLSCE W LATACH 2016-2020

Streszczenie

Zjawisko migracji nierozzerwalnie związane jest z procesem globalizacji gospodarki światowej, która ułatwia przemieszczanie ludności dzięki szerokiej sieci powiązań z rodzinami i znajomymi znajdującymi się za granicą i oddziaływaniu na tę sieć międzynarodowego rynku pracy.

Celem artykułu jest przedstawienie problemu migracji zagranicznych ze szczególnym uwzględnieniem Polski w latach 2016-2020.

W artykule przedstawione zostało pojęcie migracji, jej rodzaje oraz przyczyny i skutki. Zaprezentowano również statystyki będące wynikiem badań Głównego Urzędu Statystycznego związane ze skalą migracji w Polsce w latach 2016-2020 oraz głównymi kierunkami emigracji i imigracji na pobyt stały

Słowa kluczowe: migracje, migracje zagraniczne, emigracja, imigracja.

WSTĘP

W ostatnich latach zagraniczne migracje ludności stały się zjawiskiem powszechnym we współczesnej gospodarce światowej. Proces ten oznacza przemieszczanie się ludności na stałe lub czasowo poza granice państwa ojczystego.

Dynamicznie rozwijające się migracje są jednym z priorytetowych wyzwań Polski, która w dużym stopniu narażona jest na niebezpieczeństwa towarzyszące nadmiernemu napływowi obywateli państw trzecich.

¹ Studentka II roku, studia I stopnia, Kierunek: Ekonomia, Wydział Ekonomii i Finansów, Uniwersytet Technologiczno-Humanistyczny im. Kazimierza Pułaskiego w Radomiu.

² Student II roku, studia I stopnia, Kierunek: Ekonomia, Wydział Ekonomii i Finansów, Uniwersytet Technologiczno-Humanistyczny im. Kazimierza Pułaskiego w Radomiu

We współczesnej gospodarce zachodzące procesy migracyjne najczęściej mają charakter legalny, ale w ostatnich latach można zauważyć wzrost zjawiska migracji nielegalnej.

Celem niniejszej pracy jest przedstawienie problemu migracji zagranicznych ze szczególnym uwzględnieniem Polski w latach 2016-2020.

Nasilające się zjawisko nielegalnej imigracji przyczynia się do destabilizacji sytuacji wewnętrznej kraju. Mimo to jest ona pożądana, gdyż zapewnia wykonywanie dziesiątek prac, na które brak chętnych na krajowym rynku pracy oraz zapewnia rozwój gospodarczy. Jednak jest też mnóstwo ludzi, którzy się jej obawiają, gdyż np. boją się o utratę pracy lub zmniejszenie zarobków z powodu napływu tańszych pracowników, albo spadku, lub wzrostu cen nieruchomości.

1. DEFINICJA I RODZAJE MIGRACJI ZAGRANICZNYCH

Migracje zagraniczne to proces ekonomiczno-społeczny, który na trwałe zapisał się w historii naszego kraju. Poziom migracji zagranicznych zmieniał się dość znacząco w ostatnich latach. Zmiany możemy zauważyć już po roku 1989- zmiany systemowe w Polsce, a także po roku 2004- przystąpienie Polski do Unii Europejskiej. Zniesienie ograniczeń wizowych w krajach Unii Europejskiej niewątpliwie wywarło duży wpływ dla gospodarki Polski, umożliwiło to swobodne ruchy migracyjne mogące działać jako dodatkowa siła dla gospodarki kraju. Należy zauważyć, że problem migracji stał się problemem globalnym. Przyczyną tego jest duża mobilność ludzi na skale ogólnoswiatową, oraz duża złożoność tego procesu. Progres międzynarodowej mobilności pracowników spełnia coraz ważniejszą rolę dla długoterminowych perspektyw gospodarczych praktycznie każdego kraju – nie tylko w UE, lecz również na całym świecie. Dotyczy to również Polski. Obecnie na całym świecie obserwuje się intensyfikację skali migracji zagranicznej – zarobkowej. Sytuacja ta implikowana jest postępującą globalizacją gospodarczą, która skutkuje wzrostem konkurencyjności zasobów pracy w różnych regionach świata³.

Migracja ludności to stała, lub tymczasowa zmiana miejsca zamieszkania. To masowa wędrówka, przenoszenie się ludności w obrębie danego kraju lub pomiędzy różnymi krajami w celu zmiany miejsca wywołane czynnikami politycznymi, etnicznymi, religijnymi, ekonomicznymi⁴.

W literaturze przedmiotu występuje podział migracji na migracje wewnętrzne i zewnętrzne. Migracje wewnętrzne są to ruchy ludności wewnątrz kraju, np. przemieszczanie się ludności ze wsi do miast. Natomiast przez pojęcie migracji zewnętrznych należy rozumieć przemieszczanie się ludności z jednego państwa

³ Zob. B. Rożnowski, *Jakość życia kobiet migrujących zarobkowo oraz jej wpływ na intencję ponownych wyjazdów*, Czasopismo Psychologiczne, t.18, Nr 2/2012, s. 297.

⁴ B. Dunaj (red.), *Słownik współczesnego języka polskiego*, Wydawnictwo WILGA, Warszawa 1996, s. 22.

do innego państwa docelowego, inaczej nazywane są migracjami międzynarodowymi.

Migracje mogą przybierać następujące formy⁵:

- Emigracja- przemieszczanie się ludności z kraju ojczystego do innego kraju;
- Imigracja- napływ ludności zagranicznej;
- Reemigracja- rozumiana jako powrót do kraju ojczystego;
- Repatriacja- powrót do kraju, spowodowany wcześniejszym przymusowym opuszczeniem kraju rodzinnego;
- Uchodźstwo- ucieczka z kraju;
- Deportacja- przymusowe przesiedlenie najczęściej całej grupy osób z powodów politycznych.

Migracja jest definicją bardzo ogólną. Można wymienić jej kilka wymiarów (kryteriów). Najczęściej występującymi są⁶:

- Kryterium przestrzenne – jako najbardziej oczywiste, związane jest z ruchem w przestrzeni fizycznej. Migracja oznacza więc przemieszczenie na pewną odległość. W przypadku migracji międzynarodowych kryterium to wiąże się z przekroczeniem granicy państwowej.
- Kryterium miejsca zamieszkania (pobytu) – nakazuje traktować migranta jako osobę zmieniającą miejsce zamieszkania. Migracja z tego punktu widzenia bywa określana jako trwała lub półtrwała zmiana miejsca zamieszkania, przy czym nie czyni się żadnych ograniczeń, jeśli chodzi o odległość ruchu; może ona mieć charakter przymusowy lub dobrowolny, wewnętrzny lub zewnętrzny.
- Kryterium czasu – odnosi się do zasad określających wymagany minimalny czas trwania mobilności czy też przebywania w nowej przestrzeni ekonomicznej/społecznej. Kryterium to pozwala oddzielić migrantów od turystów, którzy również pokonują często bardzo poważne odległości i wielokrotnie zmieniają (chwilowo) otoczenie społeczne (za wielkość graniczną przyjmowano 12 miesięcy).
- Kryterium aktywności – oznacza zmianę miejsca zamieszkania i miejsca wykonywania różnego rodzaju czynności (w rzeczywistości dotyczy głównie wykonywania pracy zawodowej). Kryterium to jest bliskie ekonomicznemu podejściu do migracji, gdzie jest ona traktowana w sposób instrumentalny jako ekonomicznie uwarunkowane przemieszczenie ludności.

⁵ Por. T. Kaczmarczyk, *Migracja – charakterystyka zjawiska*, Zeszyty Naukowe Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej im. Witelona w Legnicy, Nr 16 (3)/2015, s. 8; A. Runge, J. Runge, *Słownik pojęć z geografii społeczno-ekonomicznej*. Videograf Edukacja, 2008, s. 269; Z. Kawczyńska-Butrym, *Migracje – zmiany położenia społecznego*, [w:] M. S. Zięba (red.), *Migracja – wyzwanie XXI wieku*, Wydawnictwo KUL, Lublin 2008, s. 28.

⁶ Zob. A. Maksimczuk, L. Sidorowicz, *Ochrona granic i obsługa ruchu granicznego*, Lexis Nexis, Warszawa 2007, s. 22.

2. PRZYCZYNY I SKUTKI MIGRACJI ZAGRANICZNYCH

2.1. Przyczyny migracji zagranicznych

Przy charakterystyce migracji bierze się pod uwagę różne kryteria opisu informujące o bezpośrednich przyczynach oraz okresie i formie ich realizacji. Inny podział migracji uwzględnia jej główne przyczyny. One są niejako wpisane w cele migracji, w oczekiwane przez migrujących zyski wynikające ze zmiany miejsca zamieszkania. Według kryterium przyczyn wyróżniane są migracje ekonomiczne i migracje pozaekonomiczne⁷:

- Migracje ekonomiczne - podejmowane są w celu poszukiwania pracy i zarobków, nastawione są na korzyści materialne i obejmują dwie grupy emigrantów ekonomicznych: „migrantów przeżycia”, dla których celem jest zdobycie jakichkolwiek środków dla zaspokojenia często podstawowych potrzeb (wyżywienie, ubranie, remont mieszkania, długi) i migranci mobilni, którzy zmierzają do poprawy standardu życia (dobry samochód, dom), zgromadzenia funduszy na inwestycje i inne ukierunkowane na rozwój.
- Migracje pozaekonomiczne, których źródłem są:
 - aspiracje edukacyjne, coraz częściej występujące w ostatnich latach – zorientowane na zwiększanie szeroko rozumianego kapitału życiowego (wiedzy i kompetencji zawodowych) osób migrujących;
 - prześladowania religijne, turystyka, pielgrzymowanie – mające na celu bezpieczeństwo wyznawania swojej wiary, wypełniania praktyk religijnych lub dopełnienie praktyk wpisanych w nakazy wiary (np. pielgrzymka do Mekki);
 - klęski żywiołowe i katastrofy ekologiczne (awaria reaktorów atomowych np. przesiedlenia z rejonu Czarnobyla) – znalezienie nowego terenu życia w miejsce zniszczonego;
 - migracje polityczne – jako efekt wojny, walki obozów politycznych światowych (zimna wojna), ucieczki i przesiedlenia związane ze zmianą granic – każdym przypadku w celu zapewnienia bezpieczeństwa fizycznego, ochrony życia i zdrowia własnego i bliskich.

Indywidualne decyzje o migracji zarobkowej wyjaśnia się, jako działania mające na celu zróżnicowanie ryzyka wiążącego się z funkcjonowaniem gospodarstw domowych w niestabilnym systemie ekonomicznym i pragnienia powiększenia własnego kapitału ekonomicznego, społecznego, kulturowego, podniesienia prestiżu, zwiększenia niezależności ekonomicznej oraz uzyskania uznania i lepszej pozycji w kręgu rodziny i znajomych. Głównymi czynnikami wypychającymi z kraju pochodzenia pozostają: niezadowolające zarobki, bezrobocie (stałe lub czasowe własne lub członków rodziny), zła sytuacja na rynku pracy, niepewność zatrudnienia⁸.

⁷ Por. Z. Kawczyńska-Butrym, *Migracje – zmiany położenia społecznego...*, op. cit., s. 28-29.

⁸ M. Duda, *W kierunku ograniczenia bezrobocia i bezdomności – przyczyny migracji*, *Studia i Badania Naukowe*, Nr 1/2009, s. 299-306.

Ogólnie niezadowolająca sytuacja bytowa lub dążenie do znacznej poprawy standardu życia wypychają migrantów z kraju bez względu na to, czy kraj pochodzenia ułatwia, czy nie ułatwia wyjazdów. W tej sytuacji jednostce najlepszym rozwiązaniem wydaje się wyjazd za granicą, bazujący na przekonaniu, że w innym kraju migrant znajdzie nie tylko prace, ale też lepszy standard życia i pracy oraz, że pobyt tam zapewni większe niż w kraju pochodzenia szanse na przyszłość dla siebie i rodziny. Optyka ta to zasadniczy czynnik przyciągający, choć nierzadko niezgodny z realiami, z jakimi musi się zmierzyć migrant⁹.

2.2. Skutki migracji zagranicznych dla rozwoju lokalnego i handlu zagranicznego

Rozwój gospodarki obszaru, z jakiego pochodzą emigranci, uwarunkowany jest indywidualną poprawą standardu życia poszczególnych członków rodzin migranckich. Nie bez znaczenia pozostaje wpływ migracji na lokalny rynek pracy i sytuację dochodową obywateli regionu. Jej skala, jak też potencjalne skutki zależą od koncentracji ruchów migracyjnych na danym obszarze. Jeśli notuje się niewielką liczbę migrantów, nie odgrywa to większej roli dla społeczności regionu. Gdy skala migracji jest znaczna, obserwuje się pozytywne skutki, takie jak: rozwój sektora usług, np. firm transportowych i agencji turystycznych, koncentrujących się na międzynarodowych usługach przewozowych. Wzrasta zapotrzebowanie na lokalne firmy budowlane, ponieważ transfery zarobków w dużej części wykorzystywane są na budowę mieszkań, wyposażenie i remonty domów. Pojawiają się również nowe podmioty pośrednictwa pracy. Na obszarach turystycznie atrakcyjnych unowocześnia się bazę noclegową, oraz zwiększa liczbę nowych firm świadczących usługi turystyczno-wypoczynkowe. Na obszarach wiejskich, dzięki wiedzy zdobytej za granicą, stosowane są nowe metody produkcji, zwiększające efektywność gospodarstw rolnych¹⁰.

Wpływ migracji zarobkowej na rozwój danego regionu może być również negatywny, gdyż odpływ pracowników powoduje zachwianie równowagi na lokalnym rynku pracy- spada wskaźnik zatrudnienia. Duży problem dla społeczności lokalnej stanowi wyjazd młodych, dobrze wykształconych osób, co prowadzi do niedopasowania popytu i podaży pracy. Duża skala migracji jest przyczyną deprecjacji kapitału ludzkiego i spowolnienia aktywności ekonomicznej w skali lokalnej.

Zdarza się, że środki gospodarstw domowych osób wyjeżdżających w celach zarobkowych za granicę są wykorzystywane w kraju przyjmującym,

⁹ K. Pujer, *Poakcesyjne migracje zarobkowe Polaków*, [w:] T. Homoncik, K. Pujer, I. Wolańska, *Ekonomiczno-społeczne aspekty migracji. Wybrane problemy*, Wydawnictwo Exante, Wrocław 2017, s. 9-10.

¹⁰ B. Puzio-Waławik, *Społeczno-ekonomiczne skutki migracji Polaków po akcesji Polski do Unii Europejskiej*, Polskie Towarzystwo Ekonomiczne w Krakowie, Zeszyty Naukowe nr 8/ 2010, s. 187.

lub też w większych aglomeracjach, oddalonych od miejsca zamieszkania (zakup nowego samochodu, maszyn rolniczych, sprzętu gospodarstwa domowego), co sprawia, że transfer zarobków nie wspiera lokalnej przedsiębiorczości i nie powoduje rozwoju regionu¹¹.

3. SPOŁECZNE SKUTKI MIGRACJI

Społeczne efekty migracji zarobkowych Polaków są trudniejsze do zmierzenia niż skutki ekonomiczne. Wynika to ze struktury migracji, a dokładniej z dużego udziału wyjazdów czasowych, które nie prowadzą do trwałych zmian w strukturze populacji. Oddziałują one jednak na sytuację migrantów i funkcjonowanie społeczności, które osoby te opuszczają, ale do których mniej lub bardziej regularnie powracają. Analizę skutków społecznych można przeprowadzić, uwzględniając trzy kategorie¹²:

- kultury bytu – pod tym pojęciem kryją się wszelkie sprawy związane z podtrzymaniem egzystencji. Najbardziej widoczny element kultury bytu to konsumpcja. Dzięki możliwościom finansowym i aspiracjom migrantów przejmowane są przez nich wzorce konsumpcyjne z krajów docelowych, a także nowe formy spędzania wolnego czasu, korzystanie z nowych źródeł poprawy funkcjonowania życia. Przejmowane są wzorce kultury masowej. Jednak największy wpływ mają indywidualne doświadczenia z pobytu za granic. Konsumpcja odgrywa też ważną rolę w określeniu pozycji w układzie społecznym;
- kultury społecznej – dotyczy funkcjonowania rodziny i społeczności lokalnej. Rodzina w największym stopniu odczuwa zmiany zachodzące pod wpływem migracji. Najważniejsze znaczenie ma kwestia opieki nad dziećmi, niekiedy bowiem dochodzi do wyjazdów rodziców na zmianę, występuje również zamiana ról między obojgiem rodziców. Istnieje większy popyt na pracę kobiet (zawody takie jak sprzątaczkę, opiekunki do dzieci, osób starszych) i ten fakt często przeważa w decyzjach migracyjnych gospodarstw domowych, kiedy to klasyczny model rodziny przegrywa z czynnikiem ekonomicznym. Migracja ma jednak pozytywne konsekwencje dla rodziny, takie jak: poprawa sytuacji materialnej, zwiększenie możliwości realizacji planów, nowe wzorce zachowań, kształtowanie aspiracji, dostarczanie nowych umiejętności, polepszenie pozycji osobistej i rodzinnej;

¹¹ K. Markowski, *Ekonomiczne aspekty migracji*, [w:] M. St. Zięba (red.), *Migracja – wyzwania XXI wiek*, Wydawnictwo KUL, Lublin 2008, s. 28-29; B. Puzio-Waławik, *Społeczno-ekonomiczne skutki migracji Polaków...*, op. cit., s. 187-188.

¹² P. Kaczmarczyk, J. Tyrowicz, *Współczesne procesy migracyjne w Polsce a aktywność organizacji pozarządowych na obszarach powiązanych z rynkiem pracy*, Fundacja Inicjatyw Społeczno-Ekonomicznych, Warszawa 2007, s. 52-55; B. Puzio-Waławik, *Społeczno-ekonomiczne skutki migracji Polaków...*, op. cit., s. 188-190.

- kultury symbolicznej – czyli poziomu wartości, jaki charakteryzuje migrantów. W społeczeństwie polskim pojawia się tzw. luka aksjologiczna (deficyt wartości, zniszczenie autorytetów), a emigranci wybierają wartości hedonistyczne, głównie nastawione na konsumpcję. Fakt ten nie powinien dziwić, ponieważ w dobie globalnych przemian i kultury masowej takie podejście charakteryzuje wiele społeczeństw, służy budowaniu tożsamości. Problem tkwi jednak w podporządkowaniu temu aspektowi innych wymiarów życia. O wielkości dewaluacji wartości w społecznościach migranckich świadczą m.in. sprzedaże pracy, bezlitosna konkurencja, brak pomocy rodzinom przebywającym za granicą, kradzieże i rozboje. Migracja powoduje funkcjonowanie na obszarze różnych kultur, co wpływa na przenoszenie nowych wzorców, pozyskiwanie nowych umiejętności.

4. SKALA I GŁÓWNE KIERUNKI MIGRACJI W LATACH 2016-2020 W POLSCE

Zestawienie prezentuje dane historyczne o skali emigracji z Polski oraz imigracji do Polski na pobyt stały w latach 2016-2020. Dane te obrazują tzw. strumienie migracyjne w poszczególnych latach, odnosząc się jedynie do udokumentowanych faktów emigracji (wymeldowanie się z pobytu stałego w Polsce w związku z wyjazdem za granicę) oraz imigracji (zameldowania się na pobyt stały w Polsce w związku z przybyciem z zagranicy).

Tab. 1. Skala, saldo migracji – Polska ogółem, lata 2016-2020

Lata	POLSKA ogółem		
	EMIGRACJA	IMIGRACJA	SALDO
2016	11970	13475	1505
2017	11888	13324	1436
2018	11849	15461	3612
2019	10726	16909	6183
2020	8780	13263	4483

Źródło: *Główne kierunki emigracji i imigracji w latach 1966-2020 (migracje na pobyt stały)*. Tablice w formacie XLSX, GUS, Warszawa 2021.

Saldo migracji dla Polski w latach 2016-2020 jest dodatnie, co oznacza, że więcej ludzi przyjeżdża do kraju, niż z niego wyjeżdża. Najniższe saldo przypada na rok 2017, a najwyższe na rok 2019. Według danych statystycznych udostępnionych przez Główny Urząd Statystyczny, najwyższy poziom imigracji odnotowano w latach 2018 i 2019, w okresie tym przybyło do kraju ponad 32tys. osób. Od 2017 roku liczba imigrantów stopniowo rosła, aż do roku 2020 gdy odnotowano spadek o ponad 3,5tys. osób. Odpływ ludności w latach

2016-2020 powoli się zmniejszała. Liczba emigracji spadła z blisko 12 tys. osób w roku 2016 do niecałych 8,8 tys. w roku 2020.

Głównymi imigrantami w Polsce są obywatele krajów takich jak Niemcy, Ukraina, czy też Wielka Brytania. Geograficzna bliskość pozwala ludności tych krajów na regularne wizyty w Polsce. Wśród najliczniejszych grup obcokrajowców mających zezwolenie na pobyt są przede wszystkim osoby przybyłe z krajów sąsiednich.

Tab. 2. Główne kierunki imigracji na pobyt stały do Polski w latach 2016-2020 wg krajów

Lata	Niemcy	Stany Zjednoczone	Ukraina	Rosja	Kanada	Wielka Brytania	Irlandia	Holandia
2016	1921	803	1351	197	164	3286	627	497
2017	2015	674	1396	228	177	3315	617	492
2018	2320	697	1912	262	196	3511	675	525
2019	2507	733	2209	221	189	4015	747	633
2020	2230	409	2052	209	129	2810	507	581

Źródło: *Główne kierunki emigracji i imigracji w latach 1966-2020 (migracje na pobyt stały)*. Tablice w formacie XLSX, GUS, Warszawa 2021.

W latach 2016-2020 liczba imigrantów z Niemiec, Ukrainy i Wielkiej Brytanii kształtowała się na poziomie co najmniej 1350 osób i z roku na rok stopniowo wzrastała, aż do roku 2020 kiedy odnotowano spadek liczby imigrantów ze wszystkich głównych kierunków imigracji, spadek ten był spowodowany zapewne wybuchem pandemii COVID-19, a w przypadku Wielkiej Brytanii również opuszczeniem przez ten kraj struktur Unii Europejskiej (Brexit). W przypadku Wielkiej Brytanii w 2020 roku odnotowano największy spadek imigrantów o ponad 1200 osób w porównaniu z rokiem poprzednim. Jeśli chodzi o sytuację prawną imigrantów, to obywatele państw sąsiednich (Niemcy, Ukraina i Rosja) najczęściej mają zezwolenie na pobyt stały albo zezwolenie na pobyt rezydenta długoterminowego UE. W przypadku przedstawicieli pozostałych grup imigrantów liczba wydawanych zezwoleń na pobyt czasowy przewyższa liczbę zezwoleń na pobyt stały.

Zgodnie z danymi Głównego Urzędu Statystycznego, można wskazać, iż największa liczba Polaków wyjeżdża do Niemiec i **Wielkiej Brytanii**. Wynika z tego, że na emigrację wybierane są bliskie kierunki. Może to być spowodowane chłonnymi rynkami pracy w krajach europejskich jak również podobieństwem kulturowym. Ważnym czynnikiem jest również znajomość języka zarówno angielskiego jak i niemieckiego – jego dostępności, a także obecności w programach szkolnych.

Tab. 3. Główne kierunki emigracji na pobyt stały z Polski w latach 2016-2020 wg krajów

Lata	Niemcy	Wielka Brytania	Stany Zjednoczone	Kanada	Irlandia	Holandia
2016	4437	2946	695	176	524	786
2017	4514	2596	902	177	484	758
2018	4370	2719	765	202	480	787
2019	3846	2383	691	172	361	770
2020	2588	2102	368	96	343	968

Źródło: *Główne kierunki emigracji i imigracji w latach 1966-2020 (migracje na pobyt stały)*. Tablice w formacie XLSX, GUS, Warszawa 2021.

Na przestrzeni lat 2016-2020 liczba emigracji do Niemiec i Wielkiej Brytanii miała tendencję spadkową. Podobnie było w przypadku Stanów Zjednoczonych, Kanady jak również Irlandii, tylko w przypadku Holandii od roku 2016 nastąpił wzrost liczby emigracji. Podobnie jak w przypadku imigracji tak i emigracji przyczyną spadku liczby wyjazdów za granicę w 2020 roku był niewątpliwie wybuch pandemii COVID-19. Zauważalny spadek liczby wyjazdów z Polski odnotowano w przypadku Niemiec, w których liczba ta spadła o ponad 1 250 osób w porównaniu do roku 2019, w którym liczba emigracji wynosiła blisko 3 850 osób.

PODSUMOWANIE

Migracje zagraniczne to proces gospodarczy i społeczny, który na stałe wpisał się w historię naszego kraju. Zjawisko migracji jest nierozzerwalnie związane z procesem globalizacji i w większości krajów występuje z różnym natężeniem.

Migracje do Polski na pobyt stały wzrosły w ciągu ostatnich lat. Polska jest krajem otwartym zarówno dla swoich obywateli jak i cudzoziemców, a w ostatnich latach liczba osób, które chcą przybyć do kraju przewyższa liczbę osób chcących ten kraj opuścić. Napływ ludności spowodował, że struktura narodowościowa w kraju zaczęła się dynamicznie zmieniać i nic nie zapowiada, aby w najbliższych latach sytuacja miała się zmienić.

Polska dla wielu cudzoziemców jest bogatym krajem pierwszego świata, dlatego też wiele osób będzie bardzo chętnie przyjeżdżać w poszukiwaniu zarobku i lepszego życia. W związku ze złą sytuacją demograficzną w Europie i w Polsce, tacy migranci mogą być kluczowym motorem napędowym dla gospodarek krajów Unii Europejskiej. Państwu powinno zależeć na tych imigrantach, którzy przyjeżdżają do Polski na stałe i wiążą z naszym krajem przyszłość. Dla rozwoju gospodarki imigranci mogą się często okazać kluczowi. Bo choć wielu z nich wciąż przyjeżdża do tych najcięższych prac, których nie chce wykonywać miejscowa ludność, to zwiększa się też liczba wysoko wykwalifikowanych specjalistów.

Napływ ludności prowadzi do wzrostu dochodu krajowego budżetu dzięki podatkom płaconym przez pracowników pochodzących z zagranicy. Jednak jest również

zła strona wzrostu liczby imigrantów. Następuje wzrost bezrobocia wśród miejscowej ludności jak również powstawanie izolowanych dzielnic zamieszkiwanych przez obcokrajowców oraz wzrost napięć między ludnością napływową, a rodzimymi mieszkańcami.

Z analizy współczesnych migracji do Polski wynika, że największy napływ odnotowano w 2019 r. – wówczas do Polski przybyło blisko 17 tys. osób, natomiast znaczny spadek emigracji z Polski odnotowano w roku 2020.

Reasumując można stwierdzić, że migracje towarzyszyły nierozłącznie całym dotychczasowym dziejom ludzkości i będą występować również w przyszłości.

BIBLIOGRAFIA

1. Duda M., *W kierunku ograniczenia bezrobocia i bezdomności- przyczyny migracji*, Studia i Badania Naukowe, Nr 1/2009.
2. Dunaj B. (red.), *Słownik współczesnego języka polskiego*, WILGA, Warszawa 1996.
3. *Główne kierunki emigracji i imigracji w latach 1966-2020 (migracje na pobyt stały) Tablice w formacie XLSX*, GUS, Warszawa 2021.
4. Kaczmarczyk P., Tyrowicz J., *Współczesne procesy migracyjne w Polsce a aktywność organizacji pozarządowych na obszarach powiązanych z rynkiem pracy*, Fundacja Inicjatyw Społeczno-Ekonomicznych, Warszawa 2007.
5. Kaczmarczyk T., *Migracja – charakterystyka zjawiska*, Zeszyty Naukowe Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej im. Witelona w Legnicy Nr 16 (3)/, 2015.
6. Kwaczyńska-Butrym Z., *Migracje – zmiany położenia społecznego*, [w:] M. St. Zięba (red.), *Migracja – wyzwanie XXI wieku*, Wydawnictwo KUL, Lublin 2008.
7. Maksimczuk A., Sidorowicz I., *Ochrona granic i obsługa ruchu granicznego*, Lexis Nexis, Warszawa 2007.
8. Markowski K., *Ekonomiczne aspekty migracji*, [w:] M. St. Zięba (red.), *Migracja – wyzwanie XXI wiek*, Wydawnictwo KUL, Lublin 2008.
9. Pujer K., *Poakcesyjne migracje zarobkowe Polaków*, [w:] T. Homoncik, K. Pujer, I. Wolańska, *Ekonomiczno-społeczne aspekty migracji. Wybrane problemy*, Wydawnictwo Exante, Wrocław 2017.
10. Puzio-Wacławik B. *Społeczno-ekonomiczne skutki migracji Polaków po akcesji Polski do Unii Europejskiej*, Polskie Towarzystwo Ekonomiczne w Krakowie, Zeszyty Naukowe nr 8/2010.
11. Rożnowski B., *Jakość życia kobiet migrujących zarobkowo oraz jej wpływ na intencję ponownych wyjazdów*, Czasopismo Psychologiczne, t.18, Nr 2/2012.
12. Runge A., Runge J., *Słownik pojęć z geografii społeczno-ekonomicznej*. Videograf Edukacja, 2008.

FOREIGN MIGRATION IN POLAND 2016-2020

Abstract

The phenomenon of migration is inextricably linked to the process of globalization of the world economy, which facilitates the movement of people through a wide network of ties with families and acquaintances located abroad and the impact of the international labor market on this network.

The purpose of the article is present the problem of foreign migration with a special focus on Poland in 2016-2020.

The article presents the concept of migration, its types and its causes and effects. It also presents statistics resulting from the research of the Central Statistical Office related to the scale of migration in Poland in 2016-2020 and the main directions of emigration and immigration for permanent residence.

Keywords: migrations, foreign migrations, emigration, immigration.